

MAGYAR LAP

"Irók és Hírlapírók Köre"
BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Igazgató és felelősszerkesztő: **dr Paál Árpád**

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.**
Törv. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

II. Károly király és Mihály nagyvajda megérkeztek a fővárosba

A főváros népe nagy lelkesedéssel fogadta királyát és trónörökösét. — Elsőnek Miron Cristea miniszterelnök üdvözölte a hazatért uralkodót

Bucurestiből jelentik: II. Károly király Őfelsége befejezte külföldi látogatásainak sorozatát és hétfőn visszaérkezett országába.

Románia uralkodója utolsó külföldi tárgyalását Göring porosz miniszterelnökkel tartotta, aki különvonatán szombaton ebédet adott II. Károly király és Mihály trónörökös tiszteletére. A megbeszélések ebéd alatt is folytatód-
tak.

A királyi vendégek vasárnap hagyták el Lipcsét és a délelőtti órákban érkeztek meg Bécsbe. Rövid tartózkodás után az uralkodó és a trónörökös különvonata folytatta útját a magyar határ felé. A királyi különvonat délután érkezett a német-magyar határra. A házáron Paoul Bossy, Románia budapesti követe fogadta az uralkodót. A keleti pályaudvaron a magyar kormány nevében megjelent a külügyminisztérium protokolfőnöke. A budapesti román követség személyzete is teljes számban a pályaudvarra vonult Őfelsége néhány percig elbeszélgetett a megjelentekkel, majd a különvonat továbbindult.

A bucaresti megérkezés részletei. Eleven sorfal az állomástól a királyi palotáig

Bucurestiből jelentik: A királyi különvonat hétfőre virradó éjszaka érkezett meg román területre. A fővárosba való megérkezés a következő, előre tervezett program szerint folyt le:

A királyt és a trónörökösöt hozó vonat hétfőn délután 12 óra 30 perckor futott be a bucaresti Mogosoaia állomásra. Az uralkodó fogadtatására megjelentek Miron Cristea patriarcha, miniszterelnök, a kormány tagjainak kíséretében, a diplomáciai kar, a Mihály Viteazul-rend lovagjai, valamint a polgári és katonai hatóságok magasrangú képviselői. A mogosoaiai állomástól egészen a királyi palotáig, a Chiselef-úton, a Lascar Catargiu köruton, a Tache Ionescu, az I. C. Bratianu és a Rosetti-úton végig az összes iskolák osztályőri ruhába öltözött diákjai, állami tisztviselők, a hazafias egyesületek és céhek képviselői álltak sorfalat. Amerre a király gépkocsija a hosszú útvonalon elhaladt, a főváros lakossága mindenütt tomboló üdvözléssel éltette az országába visszatért uralkodót és trónörökösét.

A délelőtti dolgozó közhivatalokban hétfőn felfüggesztették a hivatalos szolgálatot, hogy a köztisztviselők jelen lehessenek Őfelsége fogadtatásán. Délután azonban az összes hivatalok ismét felvették a munkát.

Románia 20 millió fontos kölcsönt kapott Angliától

Londonból jelentik: Anglia legtekintélyesebb pénzügyi és gazdasági szaklapja, a *Financial News* legújabb számában azt írja, hogy Őfelsége II. Károly király londoni látogatása

során tárgyalásokat folytatott az illetékes gazdasági tényezőkkel s

a tárgyalások eredményeképpen Romá-

Bucuresti főpolgármestere kenyeret és sót nyújtott át a vonatból kilépő uralkodónak

Lapzártakor jelentik Bucurestiből: Őfelsége II. Károly király és Mihály nagyvajda hazatéréséről az alábbi újabb jelentést kaptuk:

A főváros utcáin egészen a királyi palotáig a lelkesedés és szeretet megnyilvánulás jegyében zajlott le Őfelsége hazatérése.

Bucurestiben már reggel megkezdődött a lakosság vándorlása az állomás épülete felé, de főmótt sorok álltak az állomástól a királyi palotáig terjedő útvonalon is. A mogosoaiai állomás zászlódszibe öltözött. Déli 12 órakor érkeztek meg a kormány tagjai Miron Cristea patriarcha-miniszterelnökkel, a diplomáciai testület tagjai Cassulo András pápai nuncius-sal, a Vitéz Mihály-rend tagjai pedig *Ruzsinszky* tábornokkal az élükön. Jelen voltak a királyi tanácsosok, az egyházi, katonai és polgári hatóságok képviselői, Silviu Dragomir kisebbségi főköormánybiztos, *Sidorovici* őrnagy országőr-parancsnok, a parlament két házának elnökei: *Lepadatu* és *Saveanu*, a fővárosi tábornoki kar, valamint a kulturális és szociális intézmények vezetői.

A fogadtatáson résztvevő előkelőségek a váróteremben helyezkedtek el, a perronon csak a magasrangú katonai méltóságok, a királyi udvar képviselői, a díszszázad és a zenekar várakoztak.

Félegy órakor futott be a királyi különvonat a pályaudvar épületébe. A király polgári ruhába öltözve Mihály nagyvajdával együtt az ablaknál állt. *Miron Cristea* patriarcha-miniszterelnök *Dumbrowszky* Bucuresti főpolgármesterének társaságában lépett elsőnek a fel-díszített és királyi címerrel díszített szalonko-

niának 20 millió fontos kölcsönt folyósítanak.

A kölcsön egy részét készpénzben fizetik ki, egy másik részét viszont export célra fordítják. Végül a kölcsön harmadik részét Anglia hadfelszerelési cikkekben szállítja Romániának.

Az angol gazdasági lap szerint az uralkodó londoni tartózkodása alatt a román és német gazdasági körök között tárgyalás folyt az 1939—1940-es búzatermés jelentős részének Németország számára történő szállításáról. Ugyancsak tárgyalás folyt Románia és Németország között egy tíz évre kötendő nyersolaj-koncesszió aláírása érdekében is. Ezeket a tárgyalásokat azonban egyelőre felfüggesztették.

csihoz és *Dumbrowszky* főpolgármester ősi szokás szerint kenyeret és sót nyújtott át Őfelségének. A király szemlét tartott a díszszázad felett, majd a váróterem felé indult. Itt kezét fogott a perronon lévő előkelőségekkel. *Dumbrowszky* főpolgármester a főváros népe nevében köszöntötte az uralkodót és a nagyvajdát. A fogadóteremben *Miron Cristea* patriarcha-miniszterelnök tartott beszédet.

— A kormány és az ország minden alattvalója állandó figyelemmel és érdeklődéssel kísérté Felséged külföldi útját. Örömmel és büszkeséggel töltött el bennünket az a lelkes és meleg fogadtatás, amelyben Felségedet a nagy angol nép részesítette s egyúttal együttérzését és szimpátiáját is nyilvánította. Az ország minden alattvalója hálás azért a módért, amellyel Felséged felrészítette Románia régi kapcsolatait és újakat is keresett. Románia csak barátságos kapcsolatokat keres, tiszteletben tartva jogait és támogatva békezáradékait. Szolgáljon ez az út — fejezte be beszédét *Miron Cristea* — a népek között testvériség előmozdítására.

Miron Cristea patriarcha-miniszterelnök beszédére Őfelsége néhány szóban válaszolt és megköszönte a meleg fogadtatást, majd kezét fogott a kormány tagjaival, a királyi tanácsosokkal és az előkelőségekkel. Az ünnepélyes fogadtatás lezajlása után a király és Mihály nagyvajda gépkocsiba szálltak és a tömeg lelkes és állandó éljenzése közepette a királyi palotába hajtottak, ahol az Országőr-leányok sorfala várta az uralkodót. A királyi palotánál egybegyűlt lakosság is lelkesen éltette a hazatérő királyt.

A francia-román gazdasági tárgyalások továbbfolytatása

A francia küldöttség elnöke Constantinescu nemzetgazdasági miniszternél

Bucuresti. Saját tud. A francia-román gazdasági tárgyalások napok óta folynak Bucurestiben. *M. Constantinescu* nemzetgazdasági miniszter vasárnap fogadta a francia küldöttség elnökét, *Alphandót* és a francia küldöttség tagjait, akikkel a román-francia együtt-

működés módozatairól beszélgetett. *Alphand* ma elutazik Bucurestiből Szófiába és Belgrádba s körülbelül tíz napi távolléte alatt a küldöttség többi tagjai folytatják a tárgyalásokat a román kormány képviselőivel.

XI. Pius pápa egészségi állapota örvendetesen megjavult

Személyesen fogadta az idei Eucharisztikus Világkongresszus befejezése alkalmából érkezett magyarországi zarándokcsoportot

Rómából jelentik: XI. Piusz pápa egészségi állapota örvendetesen megjavult. A Szentatyá vasárnap délből környezetének tiltakozása ellenére hordszéken a trónterembe vitette magát, ahol fogadta azt a magyar zarándokcsoportot, melyet az eucharisztikus év méltó befejezésekképpen Serédy Jusztinián bíboros hercegprimás és a magyar püspöki kar tíz tagja vezetett Rómába.

A pápa meglepő frissességgel lépett le a hordszékről és ment fel trónjára. Innen tíz percig tartó beszédet intézett a magyar zarándokokhoz és megköszönte Magyarországnak a legutóbbi Eucharisztikus Világkongresszus megrendezését. Ha ragaszkodott a magyar zarándokcsoport, hogy őt láthassa. — Mondotta a pápa, — ő is ragaszkodott ahhoz, hogy személyesen fogadhassa a zarándokcsoportot. A Szentatyá aztán áldást osztott a zarándokokra, hozzátartozóikra és az egész magyar népre. Azután visszavonult a trónteremből, de még magához kérette Serédi hercegprimást, akinek örömét fejezte ki az egyházi forrásmunkák legújabb kötete fölött.

Amagyarországi kormányzó nem fogadta el az Imrédy-kormány lemondását

Külön kéziratban bizalmát nyilvánította a kormány iránt. A befejező kihallgatások szombat délután és vasárnap délelőtt

Budapestről jelentik: A magyar belpolitikai válság vasárnap véget ért. Horthy Miklós kormányzónál szombaton délután különösen hosszú ideig, este 6 órától 8 óráig tartott a Teleki Pál kultúrzminiszter kihallgatása. A kormányzó vasárnap is folytatta a kihallgatásokat. Délelőtt 11 órakor gróf Takách-Tolvaly József altábornagyot, az Országos Frontharcos Szövetség elnökét fogadta. A kihallgatás egy fél óráig tartott. Utána Jaross Andort tárca nélküli minisztert, a felvidéki egyesült magyar párt elnökét fogadta a kormányzó. Majd vitéz dr. Imrédy Béla miniszterelnök jelent meg a kormányzó előtt, akivel Horthy Miklós további egy óra hosszúra tartó megbeszélést folytatott.

Délután 6 órakor Imrédy Béla újabb kihallgatáson jelent meg ekkor a kormányzó közölte vele, hogy nem fogadja el a lemondását, hanem kéri, hogy kormányával együtt továbbra is helyén maradjon.

A MAGYAR FŐVÁROS KÖZÖNSÉGE ÜNNEPLI A MINISZTERELNÖKÖT.

Hétfőn reggel a Hivatalos Lap különkiadásban közölte Horthy Miklós kormányzó kéziratát, mely a kormányzói döntést tartalmazta. A kormányzói kézirat a következőképpen szól:

A közelmúlt napokban a képviselőházi szavazás eredményére hivatkozva felajánlotta az Ön és a vezetése alatt álló kormány lemondását. Irányadó politikai tényezők által javaslatbáhozott személyek meghallgatása után arra a meggyőződésre jutottam, hogy a nemzet jövőjének biztosítása érdekében sürgősen megvalósítandó reformok tekintetében a képviselőház többségének álláspontja és az Ön felfogása közt tárgyi ellentét tulajdonképpen nincsen. Kétségtelen, hogy a nemzet az Ön személyétől várja a további lépéseket. Azon bizalommal fogva, mellyel a közelmúltban eredményes külpolitikai eseménye folyamán az egész nemzet által elismert képessége és odaadása iránt viseltem, a lemondást nem fogadom el. Horthy sk.

A kéziratot Imrédy Béla miniszterelnök ellenjegyezte.

dokokhoz és megköszönte Magyarországnak a legutóbbi Eucharisztikus Világkongresszus megrendezését. Ha ragaszkodott a magyar zarándokcsoport, hogy őt láthassa. — Mondotta a pápa, — ő is ragaszkodott ahhoz, hogy személyesen fogadhassa a zarándokcsoportot. A Szentatyá aztán áldást osztott a zarándokokra, hozzátartozóikra és az egész magyar népre. Azután visszavonult a trónteremből, de még magához kérette Serédi hercegprimást, akinek örömét fejezte ki az egyházi forrásmunkák legújabb kötete fölött.

A kormányzói döntés híre vasárnap este szinte percek alatt elterjedt a magyar fővárosban és mindenütt osztatlan, igaz örömet kellett. Az utcán a város különböző részeiben egyre felharsant Imrédy neve, akit a tömegek lelkesen éltettek. A mozikban, midőn a híradó képei során Imrédy Béla alakja megjelent a vásznon, a közönség mindenütt felállva, lelkes tapsokkal ünnepelte a miniszterelnököt.

A prágai német követség megbízottja ruszinszkói körúton

Volosin miniszterelnök lakomát rendezett a német vendég tiszteletére. — Három szépségi község küldöttséget menesztett Hitler kancellárhoz

Husztól jelentik: A prágai német követség titkára Hoffmann, tanulmányútát folytatott kormányza megbízásából Ruszinszkóban. Hoffmann ezalkalommal felkerte a ruszinszkói cseh hadsereg Szvatek nevű parancsnokát is. Majd innen Husztra utazott, ahol a tiszteletére rendezett ebédet vett részt. Az ebédet Volosin miniszterelnök köszöntötte fel a követségi titkárt és egyben kifejezte, hogy Kárpát-Ukrajna számít Németország segítségére.

Hoffmann az üdvözlésre válaszolva kijelentette, hogy beható tanulmányokat folytatott Ruszinszkó mai helyzetéről és utjának eredményeit jelentésben közli megbízóival. A német követségi titkár, beszédét, a következő felkiáltással fejezte be: „Éljen a cseh köztársaság! Éljen Kárpátukrajna!” (Tudvalevőleg a ruszinszkói őslakosság magát ruszinnak, kárpátorosznak tartja, amely népfajt jelent az ukránnal szemben. A „Kárpátukrajna” elnevezés tehát a ruszinoknak nem jól esik.)

Kassáról jelentik: A „Kassai Ujság” beszámolt arról, hogy Alsómeccenzét, Felsőmeccenzét és Stosz községek lakossága több tiltakozó gyűlés után a kassai német konzulátus révén

Kinevezték Nagyvárad és Biharmegye új prefektusát

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton délután a megyei prefektúra táviratot kapott a belügyminisztériumból, amely szerint Calinescu belügyminiszter Mufiu Vladimir delegált prefektus helyére Dumitru Georgescu ezredest nevezte ki. Az új prefektus a közelmúltban a nagyváradi katonai előképző felügyelőség parancsnoka volt. A belügyminiszter kitüntető bizalma Kolozsváron érte most Georgescu ezredest, aki hétfőn érkezett Nagyváradra és ünnepélyes beiktatása néhány napon belül meg is történik.

Németország egyik legnagyobb utasszállító repülőgépe lezuhant Dél-Afrikában

Tizenegy halott az áldozat

Berlinből jelentik: A német repülőszolgálatot óriási veszteség érte. A „Grosser Dessauer J. U. 90.” jelzésű 40 személyes, óriási repülőgép nyugat-afrikai Bachust mellett szombaton délután röviddel a felszállás után lezuhant és porrá égett. A szerencsétlenséget a repülőter szűk volta okozta. Az óriási repülőgép felszállás közben egy magas pálmának ütközött és visszazuhan a földre. A szerencsétlenség 11 halálos áldozata, két súlyos és két könnyű sebesültje van.

A halottak között vannak a német repülés három legkiválóbb embere: Blankenburgh, Intuch és Kindermann. Az óriási repülőgépet a német légügyi minisztérium küldötte ki nyugat-afrikai tanulmányútra. A gép szerdán délből indult el Berlinből.

tett lépéseket arra, hogy Magyarországhoz visszacsatolják. E községek a konzulátushoz tett előterjesztésükben kimutatták, hogy helyzetük a legkétségbeejtőbb. A határmegvonás folytán évszázados iparukat pusztulás fenyegeti, de ezenkívül télen teljesen el vannak zárva a világtól és mai hazájuk felé egyetlen közlekedési útjuk a magas stózi hegyeken keresztül vezet. Miután a német követség válasza készült, a három község döntő lépésre szánta el magát. Küldöttséget menesztett Hitler kancellárhoz, azzal a kéréssel, hogy a kancellár támogatása a Magyarországhoz való visszacsatolási kérésüket.

A küldöttség már el is utazott Berchtesgadenbe.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt szél, sok helyen köd, ködszítálás, eső, a hőmérséklet lassan emelkedik.

Imrédy Béla érdekes pályafutása

Irta: Csizsár Béla

Még egy fél éve sem áll a magyar kormány élén s máris zsufozott történelmi idők és olyan eseménydús hónapok vannak mögötte, amikben azelőtt aligha volt része hasonló idő alatt magyar miniszterelnöknek. Súlyos és komoly órában vette át a magyar élet vezetését. Sápadt, sovány, aszkéta arca olyan időkben emelkedett a magyar égtáj fölé, amikor mind belső, mind külső szempontból férfira volt szükség, erős és tudó férfira. Imrédy Bélában ez az ember érkezett el. Arca még jobban megfogott, de a szeme még izzóbb lett, a belső küldetését, hivatástudatát nálánál senki jobban át nem érzi s szíve sugallatát nálánál jobban senki nem követi meg nem alkuvóbban, keményebben és elszántabban. Belső és külső politikájának körvonala mind markánsabban és élesebben bontakoznak ki s a magyar élet modern, nagyszabású átszervezését ígéri. Imrédy hozza ezeket: így biztos róla mindenki, hogy az ígérethöz valószínűség is lesz mihamar. Nem ő az oka, hogy mindaddig várni kényszerült s kezdetben csak óvatosan precizírozhatta törekvéseit és céljait. Az akadályok jelentős része ma már elhárult s Imrédy elindulhat a maga útján előre.

Élete? Ebben az életben nincs sok szín, de munka és lázas munkáim annál több. Hit, lendület, előretörés — ebben foglalható szinte össze Imrédy eddigi pályafutása. A magyar miniszterelnök ma negyvenhét éves. 1891-ben született Budapesten. Középiskoláit a budapesti piaristáknál végezte el s ez a nyolc év — ha banális is a megállapítás — elhatározó erővel játszott közre egyénisége alakításában. Mély katolikus hitét ezek az évek döntően formálták. Jogot végzett, majd állami szolgálatba lépett. A pénzügyigazgatóságokhoz nevezik ki, de jön a világháború s Imrédy bevonul. Egészen az összeomlásig frontszolgálatot teljesít, sokszor kitüntetik s mint tartalékos huszár főhadnagy szerel le. Fogalmazógyakornok lesz a pénzügyminisztériumban, ahol gyorsan emelkedik. Majd nyugalmába vonul, mert a TEBE titkárnak hívják meg. Kiváló pénzügyi tehetsége ráirányítja a figyelmet, csakhamar főtitkár, majd pedig a Nemzeti Bank igazgatóhelyettesévé nevezik ki. Ebben a minőségében átveszi a bank közgazdasági statisztikai osztályának vezetését. 1928-ban a Nemzeti Bank főtanácsa igazgatóvá nevezi ki s meghívja az üzletvezetőség tagjának. Mind a bank, mind a kormányzat részéről sok külföldi kiküldetésben van része. A jegybankok, az agrárkonferenciák különböző értekezletein vesz részt. 1931-ben a bucaresti agrárkonferencián is részt vesz a kormány képviselőjeként.

Rendkívüli elfoglaltsága mellett arra is szakít időt, hogy tanulmányait továbbfolytassa s egészen átfogó jogpolitikai, pénzügyi, társadalmi és politikai tájékozottságot szerezzen. Rendkívül sokat olvas, tanul, látó szemmel jár a világban. 1932-ben Gömbös Gyula meghívja kormányába pénzügyminiszternek. Három évig viseli a tárcs terheit és gondjait s a beléhelvezett bizalomnak teljes mértékben megfelel. Kétféle szakértelmével, tudásával és tájékozottsággal rendbehozza a magyar pénzügyeket. Egyik legnagyobb alkotása a gazdaadósságok kérdésének rendezése volt. 1935-ben kiválik a kormányból s Gömbös egyenes kívánságára a Nemzeti Bank elnöki tisztét vállalja el. Ottani tevékenysége valutáris tekintetben egészen egyedülálló volt. A magyar pénzügyeket, a külfölddel való fizetési forgalmat, a devizatartalék és a kedvező pénzügyi helyzet megteremtését az ő működése tette teljessé és tökéletessé. A Darányi-kormány öt éves terve Imrédy nevéhez fűződik és az ő érdeme. Ezt akarja honorálni Darányi, amikor miniszternek hívja meg. A győri programnál is koncepciózusabb és radikálisabb a kaposvári program, amelyet Imrédy már mint miniszterelnök fejtett ki.

Darányi Kálmán ez év májusában a külső és belső viszonyok alakulása következtében távozni kényszerült. Imrédy jöhetett egyedül számításba s az ország közvéleménye örömmel figyelt a miniszterelnök megnyilatkozásaira, amikor néhány napi tárgyalás után az Imrédy-kormány megalakult és bemutatkozott. Imrédy hihetetlenül gyors munkatempóban fogott hozzá a munkához. Egy egészen új és más ember mutatkozott be azokban a pompás és mélyen szántó beszédekben, amelyeket kormányra kerülése után heteken keresztül a nyilvánosság előtt mondott. Friss hang, európai stílus, magyar szív és lélek, azonkívül pedig egy koncepciózus agy mutatkozott be az ámuló közvéleménynek s egy hihetetlenül erélyes és tevékeny ember, aminőről addig a politikai világ vajmi keveset tudott. A kóros és zavaros mozgalmakat Imrédy erélye és félreértést nem tűrő energiája szorította vissza méltó helyére, megrendszabályozta a különböző áramlatokat s az ország nagy léptekkel indult meg a felkötött munka és jólét útján.

Imrédy elsősorban is az országot felrúzni igyekezett, nagyszabású propagandát indított, de ez csak a keret volt, amelyet ő mihamar tartalommal kíván megtölteni. Hogy milyen tar-

talommal? — azt még a Felvidék visszacsatkozása előtti napokban fejtette ki Kaposváron. Alapjában való átalakulást kíván létrehozni országában, békésen és mégis forradalmian ható megújulást, amelynek lényege a mielőbbi és egészséges földelosztás, továbbá a nagykapitalizmusnak és az egyoldalú jövedelemcsoportosulásnak rákényszerítése az igazságos nivelálódásra. A javak igazságos elosztása irányában akarja megszervezni a nemzeti vagyon államánál és a széles néprétegek meglevő becsületes munkakészségét.

A kaposvári program megvalósításának némi hátráltatást hozott a felvidéki kérdés, aztán az a legutóbbi palotaforradalom, ami Imrédy második kormánya munkakezdésének hírtelen akadályokat akart az útjába állítani. Azonban pár nap alatt kiderült, hogy Imrédy akarásával az egész ország közhangulata mélyre egyetért, sőt maguk a palotaforradalmárok is a fejlődés egyetlen módjának tartják. A magyar államfő tehát újabb bizalomnyilvánítással erősítette meg Imrédy második kormányát, hogy csak folytassa az ország mélyről való átalakulásának megkezdett munkáját. Jótékony és felszabadító lázassággal fog immár továbbjutni ez a munka, amelyben most már, az elmúlt köznapok egységesebbé vált kormánytábor mellett, egy erősebben tájékozott közhangulat is folytonos sarkalással fog részt venni. Amellett nem megvetendő növekvést fog adni ennek a munkatempónak az a politikai, gazdasági és szellemi erőtgyarapodás is, ami a felvidék visszacsatkozásával időközben előállott s ami edzett küzdőkészséget és gazdag tapasztalatokat is hozott a belső nagy átalakulások szolgálatára.

Ujabb lengyel-orosz külpolitikai megállapodás jött létre Moszkvában

Litvinov és a moszkvai lengyel nagykövet együttesen tisztázta hogy mi a két állam egymáshoz való viszonyának irányvonala

Varsóból jelentik: A Lengyel Távirati Iroda hivatalos közleményt adott ki Litvinov szovjet külügyi népbiztos és Grzybousky moszkvai lengyel nagykövet között lefolytatott tárgyalásokról. A közlemény megállapítja, hogy a szovjet külügyi népbiztos és a lengyel nagykövet megbeszélés volt, mely megállapította a két ország közötti viszony követendő irányvonalát. Ezek a következők:

Először: valamennyi fennálló lengyel—szovjet orosz egyezmény, beleértve az 1932-ben kötött megnevezési szerződést, teljes egészében fennálló alapjai lesznek továbbra is a lengyel—szovjet viszonyoknak. Az 1934-ben 1945-ig meghosszabbított megnevezési

egyezmény elég széles alapot nyújt a két állam közötti békés kapcsolatok érinthetlenségének biztosítására.

Másodszor: A két kormány szívesen látja országai között a kölcsönös kereskedelmi forgalom növelését.

Harmadszor: Mindkét kormány egyetért annak szükségességében, hogy az időszerű kérdéseket oly pozitív megoldásokhoz kell juttatni, melyek a fennálló szerződési viszonyokból folynak. De főképpen sürgősen elintézendők azok a kérdések, melyek a legutóbbi határc incidensekből kifolyólag még függőben és tárgyalás alatt vannak.

Az elmúlt évben Magdeburg városa Lengyelországnak ajándékozta azt a házat, amelyben Pilsudski marsall élt internálása idején, a háború alatt. Az épületet Magdeburgban lebontták és víziúton az Elbe folyón, az Eszaki-tengeren, a kielii csatornán és a Vistulán át, Varsóba szállították, ahol újra felépítették.

A francia kormány erős küzdelmet folytat a kommunisták országos sztrájkmozgalma letörésére

Reynaud pénzügyminiszter újabb rádióelőadása a gazdasági élet helyreállításáról. — A közlekedési és postaügyi miniszterek eltiltó figyelmeztetése a sztrájkra készülőkhez

Párizsból jelentik: Reynaud pénzügyminiszter újabb rádióelőadást tartott szombaton este. Az előadásban ismertette a közgazdasági és pénzügyi élet helyreállítására irányuló törvényrendeletek összefüggéseit, s azokat a határokat, melyeket azok teljes és zavartalan végrehajtása elő fog idézni. Különösen kiemelte, hogy az agkori munkás nyugdíjak milyen felszabadítást adnak a fiatalabb munkás nemzedék javára, s hogyan növelik a munkaalkalmakat. Továbbá azt fejtegette, hogy az egész megújulási folyamat a kitűzött háromszetendei időhatárnál is hamarabb eredményeket tud hozni, ha az ország egész társadalmának egyetértése kialakulhat a helyreállítási terv körül. Rámutatott arra is, hogy a munkamenet zavarására irányuló újabb jelenségek között is, azok ellenére is a termelő tökések érdeklődése mind nagyobb, s úgy a külföldre menekült tökések, mint a belföldön visszavonult tökékek kezdenek a francia gazdasági élet forgalmába visszaáramlani.

Párizsból jelentik: Demonie közlekedési miniszter körrendeletet adott ki a vasutasokhoz, hogy a kormány a kollektív szerződés alapjáról nem tér le és a munkaidő tekintetében is fenntartja a vasútnál az eddigi rendelkezéseket. Viszont figyelmezteti a vasutasokat, hogy aki részt vesz a Szakszervezeti Szövetség által tervezett általános sztrájkban, az ellen a legszigorúbb megtorlásokat alkalmazzzák. A postaügyi miniszter hasonló értelmű felhívást adott ki a postai alkalmazottakhoz.

Az ancini bányamunkások fölhagytak az eddig folytatott sztrájkjal és visszatértek munkahelyeikre. A vasúti munkások is mindenütt helyreállottak, ahol eddig sztrájkmozgalmakat kezdtek. A visszakozás arra hivatkozással is történt, hogy az illető munkások tévesen értelmezték az általános sztrájkra irányuló parancsot, s korábban kezdtek sztrájkba, mint ahogyan kellett volna.

ÚJABB HATÁRNAP AZ ÁLTALÁNOS SZTRÁJKRA: SZERDA HAJNALTÓL ESTIG.

Párizsból jelentik: A Vasúti Szövetség kiadta a jelszót, hogy szerda hajnali 4 órától

Leleplezték Bratianu Jonel szobrát a fővárosban

Az ünnepség alkalmából Miron Cristea miniszterelnök beszélt a kormány nevében, s Angelescu királyi tanácsos a Bratianu barátai és munkatársai nevében

Bucuresti. Saját tud. Vasárnap nagy ünnepélyességgel leleplezték le Bucurestiben Jonel Bratianu szobrát, amelyet tudvalevőleg Meszterevics, a híres jugoszláv szobrász készített. A leleplezést megelőzőleg istentisztelet volt, amelyet Balan erdélyi metropolita végzett. Beszédében arra mutatott rá, hogy Bratianu megvalósította a nemzeti ideált s az ő lobogó hazaszeretete, erélye, munka és áldozatkészsége példaadó kell, hogy legyen a nyomába lépő nemzedékek számára. A kormány nevében Miron Cristea patriarcha beszélt.

Jonel C. Bratianu. — mondotta. — a legfelsőbb órákban sem vesztette el hitét és

kezdve az ország összes vonalain meg kell állítani a munkát. Aznap délután 5 óráig fog tartani ez a megállítás.

A Vasúti Szövetség a maga jelszavát az Általános Munkás Szakszervezeti Szövetség sztrájkparancsa alapján adta ki.

CORSO (HEYMAN) MOZGO

Ma és mindennap a francia filmgyártás velencei aranyérmét nyert filmje izgalmas, szórakoztató és megható, eredeti kínai felvételekkel
Főszereplők: Victor Framcen, Sessus Havakawa

MEGBÉLYEGZETT

Ujabb határnap az általános sztrájkra: szerda hajnaltól estig

Párizsból jelentik: Daladier miniszterelnök este 8 órakor rádióbeszédet tartott az ország közönségéhez. Elmondotta, hogy amikor a Chamberlain és Halifax látogatása esedékesé vált, mingyárt több helyen sztrájkokat kezdtek. Mikor az államtanács a francia-német közös nyilatkozatban való megállapodás elvét elfogadta, erre megindult az Általános Munkásszervezetekből a mozgalom, mely végtére is az általános sztrájkra való felhívást hozta meg legújában. Mire jó ez az általános sztrájk? Hiszen ez csak a legegyszerűbb polgároknak árthat a legtöbbet. Ürügyként azt hozzák föl, hogy így akarnak tiltakozni a Reynaud-féle törvényrendeletek ellen. Ez a tiltakozás azonban nem a szakszervezetek dolga, hanem a parlamentre tartozik. A sztrájkokkal csak azt akarják, hogy a kormány békepolitikáját elgáncsolják. Nem egyéb ez, mint a moszkvai vörös diktatura erőpróbája a francia demokrácia megújulásra törekvő szabadságtörévése ellen. De mivel a kormány teljes tudatában van e küzdelem döntő jelentőségének, éppen azért el is van tökévelve, hogy a legerélyesebben föllép minden felforgató szándék ellen s az általános sztrájkot és minden azzal kapcsolódó jogtalan hatalmi törekvést az állam minden erejével letöri.

NÉMET MEGÍTÉLÉS A FRANCIA HELYZETRŐL

Berlinből jelentik: A Völkischer Beobach-

A kormány a szerdai sztrájkparancs ellen úgy intézkedett, hogy az összes vasutasokat katonai parancs alá helyezte és a 400 ezer vasúti munkásra is kimondotta, hogy katonai rendelkezés alá tartoznak. Az állami repülőgépek 200 ezer munkását is hansonlóan katonai hatóság alá rendelték.

Az általános szakszervezeti sztrájkparancs-csal szemben az úgynevezett szabad szakszervezetek tízezer tagból álló szövetsége kimondotta, hogy az általános sztrájkban nem fog résztvenni. A Kiskereskedők Országos Szervezete is bejelentette a kormányhoz, hogy az általános sztrájk időpontjánál kitűzött szerdai napon minden kiskereskedő nyitva fogja tartani üzletét.

Északfranciaország bányavidékén a sztrájk-helyzetben enyhülés mutatkozik. A Valenciennes környéki bányákban hétfőn a munkásság megkezdte a munkát és csupán annyit kért, hogy az igazgatóság és a hatóságok ne fogantossítsanak megtorlásokat a sztrájk miatt.

ter írja, hogy a franciaországi általános sztrájk nem a francia belső erőkből származik, hanem olyan mozgalom, melyet Moszkva csinál Daladier és Bonnet ellen. A Berliner Tageblatt hasonlóan arra a következtetésre jut, hogy Moszkvából erednek a mostani francia sztrájkmozgalmak. Moszkva így akar bizalmatlanságot kelteni Franciaország belső rendje iránt s ezzel elkedvetleníteni Angliát a Franciaország-gal való együttaladástól.

Az udvarhelymegyei római katolikus tanítók közgyűlése

Lövéte. Saját tud. Udvarhely megye római katolikus tanítói a napokban tartották meg Lövétén rendez 63i közgyűlésüket. A kedvezőtlen idő ellenére szinte teljes számban megjelentek a tanítók a közgyűlésen, amelyet Kakucs Ferenc esperes-tanfelügyelő nyitott meg ünnepélyes szentmisével.

Szentmise után Vargyas János lövétei tanító és Tamás Mihály kápolnai tanító mutattak be gyakorlati tanítást. A tanítások megbi-rálása után közebed következett.

Délután folytatódott a gyűlés. Tóth Gáspár tanító: Az egészség ápolása címen, Ferencz Árpád gimnáziumi tornatanár „Népdalaink a torna szolgálatában” majd Simon Sándor tanító: Az ész nevelése és Imre Mária tanítónő: A művészi nevelés címen tartottak értékes előadásokat.

Az előadások elhangzása után Tóth Ferenc tanító az Önségélyzóról számolt be, míg Bonda Árpád v. elnök az Erdélyi Egyházmegyei Tanács 63i üléséről tartott nívós beszámolót. Bonda Árpád v. elnök indítványára kázépitő alapot létesített a közgyűlés. Azonkívül ugyancsak Bonda elnök előterjesztésére osztották fel az udvarhelyi tankerületet négy alkerületre és határozták el, hogy a jövő tavasz folyamán nagyszabású gyermekkoros ünnepélyt rendeznek Udvarhelyen. Végül Úrmósy Árpád szövetkezetek létesítésére tett gyakorlati indítványt.

Este a lövétei kulturház nagytermében disz-közgyűlés volt. A hatalmas termet zsufolásig megtöltötték a tanítók és a lövétei hívek.

Barthos József lövétei plébános meleghang-üdvözlőszavai után Kakucs Ferenc esperes-tanfelügyelő tartott megnyitó beszédet. Ezután a lövétei gyermekkar adott elő énekszámokat Erős László tanító vezetésével. A felnőttek ének-kara pedig Molnár Lázár tanító vezetése alatt énekelt karénekeket, majd Bokor Mária kis tanítványai mutattak be magyar táncokat.

Hajdu Árpád tanító: Az iskola és a templom címen tartott ezután előadást, majd Kovacs és Vargyas tanítók kacagató párbeszédre és szavalatok fejezték be a gazdag műsört.

Záróbeszédet Kakucs Ferenc esperes-tanfelügyelő mondott.

Egyházi adó és falumunka

Irta: Albert Vilmos

(Két közlemény.)

Az erdélyi katolikus egyházmegye idei, november 17-i kolozsvári közgyűlésén, a tanügyi bizottság az évi jelentés egyik pontjára vonatkozólag javaslatot tett az iránt, hogy az általános egyházi törvény 30. szakasza alapján a pénzügyminisztériumtól eszközöltessék ki újlag (egyszer már volt: 131003 sz. a. 1933. júl. 15.) rendelet, mely utasítja a pénzügyigazgatóságokat az egyházi járulékoknak állami végrehajtók útján való behajtására. Már régen ott tartunk, hogy ez eszköz igénybevételére is szükség van. A javaslat kapcsán a sorok írója és mások részéről is, a közgyűlésen felszólalás történt, mely igyekezett az egyházi adó kérdését megvilágítani s az orvoslás nehány módjára (főképpen a hatékony falumunkában) rámutatni. Mivel az ügy sürgős rendezése szoros kapcsolatban van legfontosabb intézményeink létével, az alábbiakban visszatérünk a kérdésre s igyekezünk kimutatni, mi-
ben áll a baj, mi a baj gyökere és mit kell tennünk, egyháziaknak és világiaknak egyaránt, ha segíteni s e téren tűrhető állapotokat akarunk teremteni. Az apostoli kormányzó úr nagyszabású, egészen időszerű, iránymutató gondolatokban gazdag megnyitó beszédének egyik része ide is vonatkozott: „Szellemi és erkölcsi erőfeszítéseket intézményesen működésben tartani, kultúrát teremteni és kulturális örökséget megőrizni és továbbadni csak akkor lehet, ha rendelkezésre állnak az anyagi előfeltételek.” Az anyagi előfeltételek közé tartozik az egyházi adó is.

Alig van azonban egyházközség, ahol ne vesződnének az egyházi adó ügyével, s ahol ne okozna nagy gondot az, hogy az egyházközség vezetősége a hátrálékok tömege miatt nem tud eleget tenni kötelezettségeinek. A baj oka itt is, mint az egykénél és semmikénél, a kommunizmus- és bolszevizmusnál, s annyi más tünetnél — főképp lelki, erkölcsi természetű. Hiszen kétségtelen, hogy háztartásunk költségvetésében az egyházi adó a legkisebb tételek egyike. S nincs a világon adókövető bizottság, amely annyira aggodalmasan számbavenné az adófizető teherbíró képességet, mint az egyháztanácsok. Tehát a baj gyökere — kivételes esetektől eltekintve — nem az anyagi oldalon van, hanem ott, hogy nemcsak a nép szélesebb rétegeiben, hanem a katolikus értelmiség körében is akadnak sokan, akikben vagy elhomályosult, vagy teljességgel hiányzik a vallási és népi közösséghez való tartozás tudata — s e közösségi odatartozásból folyó és semmiképpen el nem háriható köteleltségek tisztánlátása. Lépten-nyomon találkozunk ú. n. intelligens katolikus „kofferekkel”, akik nem maguk utaznak, hanem akiket a sors szele utaztat, akik nem tudják, hogy hová és miért utaznak, s akiknek aligha van sejtelméről, hogy valamelyes vallási és nemzeti közösséghez tartoznak, amellyel szemben súlyos köteleltségeik vannak. — ha valamikor, akkor ma százszorosan.

Sok tekintetben igaz van Sokratesnek, aki azt tartotta, hogy az emberek nem azért teszik a helytelent, mert rosszak, hanem azért, mert nem tudják, mi a helyes. Erővel teljes, áldozatos felvilágosító munkára van tehát szükség — vallal, szóval, példával — fent és lent egyaránt; felnőtt értelmiségünk körében epügy, mint a zsenge korban, az ifjúságnál. Mindenesetre neveljük az ifjúságot arra, hogy derék, becsületes állampolgárok legyenek, de minden módot és alkalmat meg kell ragadnunk, hogy elmélyítsük bennük ősi hitünk és népi közösségünkhöz való tartozás tudatát s e közösségi tudathól folyó szent köteleltségeket az iskolában és az iskola után egyaránt.

Ezzel kapcsolatban érinteni kívánjuk a magyar vagyonnak köteleltségét vallási, kulturális és más intézményeinkkel szemben. Mert e téren is, sajnos, nagy mulasztások vannak. Hiába gyűjtünk vagyont, kincseket, ha nem állítjuk azokat nemes, magasztos eszmék és célok szol-

gálatába. Csak amit e célokért áldozunk, az lesz maradandó, minden egyéb porrá és hamuvá omlik. S mi-
kor hoz áldozatot a magyar vagyon, ha nem ma, és miért inkább, mint templomáért és iskolá-
jáért, hit- és népközössége fenntartó pilléréiért? Olyan idöket élünk, amikor — ha egy mérföldre hívunk — kettőre kell mennünk, s ha a kabátunk felét kéri, az egészet kell odaadnunk. Ne nézzük azt, hogy mennyi adót vetettek ki ránk, hanem hogy mennyit tudunk adni. Adjuk meg — ha tudjuk — kétszeresét, sőt háromszorosát, örvendő bőkezűséggel abban a boldog tudatban, hogy jót tehetünk a legmegfelelőbb helyen. Így is kincseket gyűjtünk, de olyanokat, amelyeket — hitünk szárnyalásával beszélve — sem a moly, sem a rozsdá nem fog megemészteni. Legyünk tehát valóban erősek, ne csak vagyonban, hanem önzetlen, távlatokba néző, áldozatkész lélekekben is. Hasson át mindenkit Széchenyi lelke: Csak a gyöngé szereti önmagát, az erős egész nemzeteket hordoz szívében. E lelkelet sugallatára a gyöngék is erősek lesznek s a kicsik is odaállhatnak nagy eszmék szolgálatába.

Ami pedig népünknel az egyházi adó mai állapotát illeti, arra nézve megállapíthatjuk, hogy sok egyházközségben az adózók nagyobb része egyszerűen nem fizeti meg adóját, úgyhogy a helyzetre csakugyan ráillik a siralmas jelző. De nem érünk rá siránkozni. Vizsgálunk kell, a baj gyökereit és kereszünk kell az orvoslás módjait. E vizsgálat közben rábukkanunk jelenségekre, melyek — mint okok és okozatok egész láncolata — az egyházi adózás terén mutatkozó rendkívüli mulasztáson és közömbösségen kívül szoros kapcsolatban vannak más erkölcsi és anyagi sebekkel, bajokkal és romlásokkal.

E jelenségek egyike a falvainkban mindinkább megrögzötté vált vasárnapi templomkerülés. Ennek sok szomorú következménye van, ámbar maga is okozat lehet: folyamánya nem a mai idök követelte, önmagunkról megfeledekező, a katakombák keresztényeit átható, apostoli buzgósággal élő munkának. Következmények: elhanyagolás Istennel, egyházzal, iskolával, minden, a falu szellemi és

anyagi javát előmozdító ügyel szemben; megtántorodás a hit és nemzet iránti hűségben. Egyik falusi ismerősöm, aki három évig nem járt templomban, a három évvel ezelőtti misszió alkalmával, — amelyen nagy buzgósággal vett részt — megvallotta: „Valóságos állattá lettem volt.” Es áldotta a missziót, hogy ebből a sorból kiemelte s megint emberré tette.

Megdöbentő arra gondolni, mivé lesz az egyszerű ember, ha néha az egyetlen helyet és alkalmat, hol jó szót és jó tanítást, fölemelő és irányító gondolatokat hallhat — t. i. a templomlátogatást teljességgel elhanyagolja. Nem csoda, ha állati színvonalra süllyed.

A falu legtöbb baja a templomkerülésből származik. Irigység, bosszúállás, rosszakarat, önzés, kapzsiság — melyek épenséggel nemcsak falusi tulajdonságok — és más gonosz emberi szenvedélyek és indulatok félelmetes virulásnak indulnak s okozzák tengerét a haragnak, vesszekedésnek, bicskázásnak, lelki és anyagi javakat pusztító pörlekedéseknek. A megrögzött templomkerülők között találjuk jórészt az Istent, egyházat, papot semmibevevőket, azokat, akikből kihalt minden áldozatkésztség az egyház, iskola és nemzet iránt; itt vannak aztán az egyházi adó megátalkodott nem fizetői.

A legsúlyosabb népi betegség, az alkoholizmus is, szoros kapcsolatban van a templomlátogatás elmulasztásával. A vasárnapi buzgó kocsmázók aligha kerülnek ki a templom buzgó látogatóiból. Nem kell rajzolni, hogy az alkoholizmusból mily szörnyű durvaságok származnak, test-lelki értékeknek fel nem mérhető pusztulása, megrendítő egyéni és családi katasztrófák stb. A templomkerülők s a részegesek között akadnak aztán finom falatok a felforgató irányzatok horgainak számára. Eppen e romboló törekvéseknek teremt kedvező légkört a falvainkban is mindinkább jelentkező szegénység és nyomor. A falu lelki- és más vezetői, személyesen végzett környezettanulmány alapján állítsák össze erről a részletes adatokat s tegyék meg haladéktalanul a helyzetkiváncs lépéseket. Az Oltáregylet és áldozatkész lelkek közreműködésével teremtsenek valamelyes alapot, amelyből a tehetetlenekről, elesettekről, éhes és rongyos iskolásgyermekekről rendszeresen gondoskodnak. Ismerek egyházközségeket, ahol ez a kérdés — főképpen Szent Ferenc harmadik rendjének és női egyleteinek buzgólkodása folytán megnyugtató megoldást nyert.

Ha a népünk közt észlelhető, elszomorító jelenségeket meg akarjuk szüntetni, ha templomainkat újra meg akarjuk tölteni minden jóra, nemesre kész hívó sereggel, ha erkölcsi és anyagi tekintetben virágzó népi életet akarunk teremteni — mely tudni és teljesíteni fogja köteleltségét templomával és iskolájával szemben —, akkor nincs más mód és eszköz, mint az, amely az 1936. évi marosvásárhelyi „Krisztus és a falu” jelige alatt lefolyó katolikus nagygyűlésnek is egyik vezető gondolata volt: az elmélyülő, kitartó, hatékony falumunka. Miben álljon ez: erről fogunk szólni a következő közleményben.

Lipót belga király meglátogatta kis keresztleányát Hollandiában. Képünkön balról jobbra: Lipót király, Julianna hollandi trónörökös, karjaiban a csöpp Beatrix hercegnővel, Bernhard herceg és Vilma, Hollandia királynője láthatók.

Bálnavadászok élethalál-harca a déli sarkvidéken

Franklin-szigetekről jelentik: A déli sarkvidéken jóval belül szorultak már évek óta a bálnavadászok, akiknek eddigi területük és központjuk az Ujzeland alatt a földrajzi szélesség déli 53-ik fokán fekvő Campbell-szigetek voltak, de Byrd tengernagy délsarki útja óta a bálnákban rendkívül gazdag Erebus-kerületbe mentek át. Hogy a jégvilág kellős közepén élő bálnavadászokat arannyal kell fizetni, az természetes, de ezzel szemben a múlt évben száznál is több tonna bálnát szállítottak a Bishop & Clerk-cég alkalmazottai ötszázalékos alapon, ami annyit jelent, hogy a szigonyosok a tényleg produkált zsákmány értékének huszadrészét a wellingtoni banknál vezetett folyószámlájukra befizetve kapták.

A világgazdasági krízis ugylátszik még a sarkvidékre is ehatol. Lement a bálnászárírfolyama hét ponttal s tizenkilenc pont veszteséget mutat a csontáru, minek következtében a tasmaniai Hobart városában székelő cég egyszerűen úgy oldotta meg a kérdést, hogy a szigonyosok folyószámlájára két százalékkal kisebb összegeket utalt át. Erről rádió útján értesítette vadászait, akik az örök hó és jég birodalmában elkeseredetten vették tudomásul jövedelmük lényeges esését.

A bálnavadászok nemcsak merész, halált-megvető, de fölöttébb intelligens emberek is. Számításaik alapján élére állították a cég számítását is és miután nem értek el eredményt — beszüntették a munkát. Van idejük várni, mert mindnyájan gazdag emberek. Közel százezer tonna bálnászárítárol az Erebus-kerületben, amely felett a Déli sark működő tűzhányója örködik — ez a hatalmas értéket képviselő áru komoly veszélyben forog.

Bishopék úgy gondolták, újabb és a kevesebb százalékkal is megelégedő férfakkal helyettesítik régi embereiket. Balleryland felől tehát két hajóval hetven vadászt indítottak. Szerencsés utazás után meg is érkeztek ezek a terület szélére, amikor felszólítást kaptak, hogy rögtön forduljanak vissza.

Ha huszonnégy óra múlva is itt lesznek, fegyverrel fogjuk megvédeni bálnáinkat — így hangzott az ultimátum.

Másnap kitört a harc. Százhetvenöt elszánt szigonyos és majdnem ugyanannyi tengerész vívja élet-halál harcát a déli sarkvidéken egy

egy jól jövedelmező terület kincsei t. Bishopék most már szívesen fizetnék régi, kipróbált vadászaiknak a magasabb százalékot, de az összes rádióállomások elhallgattak az Erebus és Terror tűzhányók közelében s nem lehet a harcolókhöz értesítést küldeni. A déli sarkvidéken a világ legmerészebb szigonyosai harcolnak egymással.

Száz frankért árvereztek el egy Rembrandt-képet

Megkerült Rembrandt eddig csak leírásból ismert „Ráchel gyermekeit siratja” című képe

Brüsszélből érkező tudósítások feltűnő-keltő hírről számolnak be. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy **váratlanul megkerült Rembrandt egy eddig elvesztnak tartott remekműve**, a „Ráchel gyermekeit siratja” című kép, amelyet eddig csak leírásokból ismert a műtörténet.

A híradás szerint nemrégben egy brüsszeli árverésen a sok többi között kevésnek értékesnek látszó festményt is eladták, még pedig 100 belga frankért. (Kb. 2500 lei.) A képet később a műtörténet vevő a most szokásos átvilágítási eljárásokkal megvizsgálta s ez a képrongozás meglepő eredményre vezetett:

kiderült, hogy a vásznon három fest-

mény van egymás felett s a legalsó 1634-ből származik és Rembrandt remekműve.

A képátvilágítási eljárás során azt is megállapították, hogy Rembrandtnak az a festménye került meg, amelyről mindaddig azt hitték, hogy elveszett, vagy elpusztult: s a „Ráchel gyermekeit siratja” című remekmű rejtőzik két másik, teljesen értéktelen kép alatt.

Ezek után természetesen megkezdik a rendkívül kényes és hosszadalmas tisztítási eljárást, hogy a milliós értéket képviselő Rembrandt képet megszabadítsák a rákent két képrétegtől.

MEGJELENT AZ Eucharisztikus Világkongresszus Almanachja

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép.
Ara a pénz előzetes beküldése esetén **420 Lei.**

Rendelje meg még ma a »MAGYAR LAPOK« útján!
LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK!

Özvegy menyasszony

Irta: Gergely István

Az egész kórház szívére ölelte a két nőt, annyira megható volt, hogy ez a nagybeteg özvegy anya és már nem fiatal leánya a maga lelkes tisztaságában csak egymásért él-hal, csak egymásra gondol, csak egymással érez mert nyilván semmi egyébük kerék e világon. A tanár úr háromgyás szobát jelölt ki, úgy-hogy ott az asszony egyedül maradhasson leányával, a kedves nővér, ápoló, szolgáló személyzet versengett a szeretetben; még a doktorkisasszony huncut, gödrös arca is ellágyult, amikor az injekciót hozta. Hát még a segédorvos! — mintha nemcsak a szeme, de fekete okuláréjának az üvege is elfátyolosodnék...

— Szólíthatom a keresztnévén, szívem? No, nem lesz semmi baj, Magdus. — És amúgy fivéresen a lány vállára nyugtatta kezét. Az meg összereszt. Fehér párnái közül holdogan mosolygott az anya: — Milyen szép pár vagytok!... A doktorka incselkedett: — Hallja Magduska?... De a leány pirulva menekült: — Ugy-e, talán nem is lesz szükség operációra? — Az se baj, ha szükséges... Majd megmondja holnap a Röntgen. — Másnap már tudták, hogy a műtét elkerülhetetlen.

— Te Magdus — örvendezett az anya, amikor magukra maradtak. — Ez a nagy kiz-doktor, képzeld csak, szerelmes beléd. — Aztán a hívő lélek biztonságával vallotta:

— Milyen jóságos és bölcs a mi Atyánk ott fenn a mennyekben! Olyasmit érzek, mintha azért bocsátotta volna rám a betegséget, hogy a lányom találkozhassek azzal, akit neki rendelt.

És ez a tétova reménység, ez az elbűvölő képzet megaranyozta a két nő bánatos napjait. A beteg anyának biztosabb enyhülést nyújtott, mint a doktorkisasszony injekcióstűje. Olvkor-olykor halálsejtem dermesztette az anyát. Az élet és halál meggyéjén egyszer kifakadt a kérdés, de még mostan is csak amúgy kerülve, óvatosan, hogy föl ne ébressze magamagát éber ál-mából: — Ugy-e doktorkám, nem hagyja el Magduskát sohasem? ... ha már nem leszek...

És Magduska is játszott a gondolattal, bele-élte magát a szép jövőbe. Volt úgy, hogy bűn-bánóan rajtakapta magát, hogy már nem is annyira a beteg mamához, inkább vőlegényé-hez siet reggel a kórházba. A doktorka minden gyöngéd szavát, minden cirógató mozdulatát vallomásnak, megállapodásnak magyarázta. Ha azelőtt anyuska halálával befejezettnek látta a maga életét is, most valahogyan be nem vallott módon, mintegy tudat alatt, új kezdéssel, természetes lehetőséggel, egyszóval jövővel engesztelte ki a katasztrófa. Álmodozásából nem riasztotta föl, hogy anyácska állapota egyre rosszabbodott. A műtétet el kellett odázní.

— Akárhogyan is lesz, a doktorka mellett lesz — vigasztalt és vigasztalódott gyötrel-meit közepette a haldokló

Az éjjel meghalt. Magdus valami félelem-től üzelve korábban sietett a kórházba. A doktorka már várta a folyosón. — Ne menjen be, Magdus! — És a lány egy jalkiáltással a férfi keblére borult, keserves zokogásban fulladozott, majd szomjasan itta magába a vigasztaló, gyöngéd, emberségesen meleg szavakat.

A temetése hiába kereste a doktorkát. Pedig megígérte. Nem jött el. Bizonyára nem jöhetett, hiszen inspekciónapja van. Majd este. Vagy holnap. És várta. Hiába várta.

Egy hét múlva a holmikért ment a kórházba. Doktorka és doktorkisasszony cigarettázott a folyosón. Kitörő szeretettel siettek Magduska felé, a doktorkisasszony csókolgatta, ölelgette, a doktorka gyöngéd érintéssel szemén csókolta. Magduska vénleányos testén édes borzalom futott végig.

— Megmondjuk Magduskának! — kérdezte a férfi. Neki igen... Magduska, ide hallgasson, ezennel bemutatkozunk: jegyesek vagyunk...

Lent a portán a márványpadkára zuhant Magduska. És csak most tört ki belőle a zokogás, jajveszékelve, kétségbeesve, valami nagy buta csodálkozással.

— Kije halt meg? — kérdezte valami ismeretlen hang a portástól.

— Az édesanyja, szegénynek... Már egy hete, hogy meghalt.

Magdus pedig amúgy magában tovább felelt: — Nemcsak anyuska halt meg... De a vőlegényem is, a vőlegényem is... És én is, én is... Mindenki... És minden...

Értekezlet nyitása. Párizs 11.41 fél, London 20.41, Moszkva 44.05, Brüsszel 74.52 fél, Milánó 23.17 fél, Amsterdam 23.75, Berlin 176 fél, Prága 15.05, Varsó 83, Belgrád 10, Bucuresti 325.

GÁZVÉDELMI ELŐADÁS NAGYVÁRADON. Saját tud. A Mária királyné-színházban vasárnap délután dr. Terjan Ignac helybeli orvos a mérges gázokról tartott nagyon érdekes értekezletet. A jól sikerült és értékes előadást nagyszámú néző vett részt a város közönsége.

Kőbor cigányok teljesen kiűrték egy cipész-mester lakását. Csikszereida. Saját tud. Vass János udvarhelymegyei tekintélyes cipész-mester arra a kellemetlen meglepetésre ébredt, hogy éjjel ismeretlen tettesek feltörték a lakását és teljesen kiűrték. A kár meghaladja a 150.000 lelt. A tettesek szekérre rakták az értékes holmikat és kerekét oldották. Az etédi csendőrmester nyomozást vezetett be és megállapította, hogy a községben időző csikmegyei illetőségű kőbor cigányok követtek el a betörést. A károkkal együtt azonnal üldözésükre indult. A csikszereidai származásúak is széleskörű intézkedést tett a cigányok kézrekerítése érdekében.

MARTOS FERENC TEMETÉSE. Budapestről jelentik: Szombaton délután óriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra Martos Ferencet, a kiváló író, a farkasréti temetőben. Az egyházi szertartást lovag Kriegs Au Emil apát végezte. A Magyar Szövegírók és Zeneszerzők, a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete és a budapesti színészek nevében Babay József író búcsúzott Martos Ferencről.

Titokzatos emberi csontok egy nagyváradi villa kandallójában. Nagyvárad. Saját tud. A rendőrségre bizalmas feljelentés érkezett, mely szerint a szőlőhegyen levő Borsi vendéglőhöz tartozó szőlő-villájában a javítást végző kőművesek emberei csontokra bukkantak a kandallóban. A rendőrség egyik tisztviselője nyomban kiszállt a helyszínre, azonban a csontokat akkora már ismeretlen helyre elásta egy munkás. A szőlő vincellérje sem tudott felvilágosítást adni így majd csak Borsi Géza és a napszámos kihallgatása után derülhet fény a kandallóban talált titokzatos emberi csontok eredetére.

Halálos vasúti szerencsétlenség. Torda. Saját tudósítónktól. A torda melletti Kenderes vasúti állomás közelében Ghita György vasúti munkás a még mozgásban levő vonatról leugrott és a kocsi kerekai alá került. A szerencsétlen embert szinte a felismerhetetlenségig összeroncsolt testtel emelték ki a vonat alól a kórházba szállítása közben borzalmas sérüléseibe belehalt. — Halálos vasúti szerencsétlenség történt a Torda határában levő Boosi alagútban is, ahol Matei János vasúti munkafelügyelőt szolgálat-tesztelés közben halálra gázolt a Kolozsvár felől jövő tehervonat. A vizsgálat megindult mindkét szerencsétlenség ügyében.

MAGYAR KONCERT ZÜRICHBEN. Zürichből jelentik: Geyer Stefi, a magyar származású Svájcban élő hegedűművész, a napokban önálló koncertet adott nagy sikerrel Zürichben. A művész programjában Brahms magyar táncszámai és Bartók Béla kompozíciói is szerepeltek.

Iparosgyűlés. A nagyváradi Építőiparosok Szövetségének bádógos és vízvezeték-szerelő szindikátusa folyó hó 29-én, szerdán este 7 órakor taggyűlést tart. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára és a Céh-törvény ismertetésére, felkérjük, hogy okvetlenül és föltétlenül megjelenni szíveskedjenek. Elnökség.

Szivzélhűdés ölt meg az országuton két csikmegyei gazdát. Csikszereida. Saját tud. Két rendkívüli haláleset történt Csik megyében. — Csészi Kardos Antal csiktaplocai lakos tüzfűrészt vitt az erdőben. Hazajövet, a községtől néhány kilométer távolságra — hirtelen lefordult a szekérről. Az utána jövő kocsis halva találták. — Olariu Demeter gyimesi lakos Hainalá Károly nevű barátjával kocsin Gyimesközéplektről igyekezett haza. A gyimesbükk első számú állami iskola előtt megállították a lovakat és az ott időző Berszán Gergelyvel beszélgetni kezdtek. Pár perc múlva Olariu hirtelen elhallgatott, elfehéredett és zsákként zuhant a földre. Megijedt barátai azonnal segítségére siettek, de nem tudták rajta segíteni. Néhány másodperc alatt meghalt. — A bevezetett nyomozás során megejtett orvosi vizsgálat megállapította, hogy mindkét embert szivgörcs ölte meg. Temetésüket engedélyezte az ügyészség.

Mozgósínházak műsora:

DORIAN: TARAKANOVA HERCEGNŐ.
 APOLLÓ: MARCO POLO KALANDJAI.
 CORSÓ: MEGBÉLYEGZETT.

Üsszeírják a varrógépeket. Temesvár. Saját tud. Az utóbbi napokban a város rendelőre statisztikai célból házról-házra járva összeírják a varrógépeket. Eddig csak a járműveket és alatokat írták össze, ezidén megállapítják a rádiók és varrógépek számát is.

Hurokra került kiskoru betörők. Máramaros-sziget. Saját tudósítónktól. A rendőrség háromtagból álló kiskoru betörő bandát vett őrizetbe. A kiskoru betörők a városban számos lopást és kisebb betörést követtek el. A kor romlottságára vall, hogy a gyermekek között is terjed a bűnözési hajlam.

EGY FINN HAJÓ S. O. S. JELEKET ADOTT LE. Párizsból jelentik: A Sumenjoutsen finn iskolahajó rádió útján közölte, hogy a gazcognei öbölben veszélybe került. Az Abeille 22 és Champion hajók Bresből azonnal a finn hajó segítségére siettek. A finn hajó időközben újabb rádiójelentést adott ki, mely szerint egy francia hajó megkezdte vontatását a part felé.

Sulyos gépkocsisérülés. Torda. Saját tud. Koncz János 66 éves kövendi gazdálkodó szekerébe hátulról beleszaladt egy luxusautó. Az összeütközés következtében a szerencsétlen gazda leesett a sekérről és sulyos sérüléseket szenvedett. A sebesült gazdát a tordai kórházban ápolják, míg a gázoló gépkocsi vezetője ellen megindult az eljárás.

Mikulás-délután a Corsó-moziban. Nagyvárad. Saját tud. Humoros Mikulás-délután lesz december 5-én a Corso, volt Heyman mozi helyiségében. Az előadás keretében a Rossz Dani és a Mikulás kacagató kis darab kerül színre, a címszerepben Stoll Bélával, a váradi színház egykori kedvelt jellemszínészevel. Az előadás rendezői kéri a szülőket, hogy gyermekeik hibáit néhány sorban írják meg és előadás előtt adják be a pénztárnál, hogy a kis csintevőket megtréfálhassa a Mikulás.

A VILÁG LEGFIATALABB CSALÁDJÁ. Ezt a nevet kétségkívül az egyiptomi uralkodó családja érdemli meg. Faruk király ugyanis a jelen pillanatban nem több, mint tizennyolc esztendő, felesége, akit tavaly vezetett oltár elé, csak tizenhét éves, gyermekük, a csöppnyi Fariel hercegnő pedig, aki most született, hét napos. Az egész család tehát összesen harmincöt évet és hét napot számlál. Rekordteljesítmény!

Üngyilkos lett egy brassói mérnök felesége. Brassó. Saját tudósítónktól. Megdöbbentő öngyilkosság történt az itteni Metro-gyárban. Roda Andrei mérnök 33 éves felesége, férjének távollétében a fürdőszobában felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, a szerencsétlen fiatal asszony már halott volt. Miután az életunt uriaszszony bucsulvelet nem hagyott hátra, az öngyilkosság okát homály fedi. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

A római ásvány és autarkiai (önellátási) kiállítást Mussolini bányászruhában nyitotta meg, hogy ezzel is dokumentálja az olasz földkincesi kiaknázásának fontosságát.

Veszedelemes tűz egy fatelepen. Nagylakról jelentik: Veszedelemes tűz pusztított az aradmegeyei Nagylak községben. Éjjel után a község lakói észrevették, hogy Szűcs István fatereszkedő telepe lángokban áll. Ertesítették a tűzoltóságot, amely a lakossággal együttesen dolgozott a tűz elfojtásán. Megfejezett munkával megakadályozták, hogy a lángok a szomszédházakra is árcsapjanak. De mire a tüzet eloltották, az anyagraktár nagyrésze leégett. A vizsgálat során az a gyanu merült fel, hogy a tűz gyújtogatás révén keletkezett.

Piaci árak. Buza 380, rozs 270—280, árpa 350—360, zab 410—420, tengeri 270—280. Az élőmarha és élősertés árai változatlanok. A husárok a következők: marhahus I. kg. 23 lei, marhahus II. 18, novendékhus 25, szopóborju 32, sertéshús I. 34, sertéshús II. 30, sertésháj 36, zsirnak való szalonna 38—40, paprikás szalonna 48—50 lei kilogrammonként.

Temetés. Balogh József 81 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése november 27-én volt a Rulikovsky-temetőben. (Caritas.)
 Tátray Lajos nyug. telekkönyvi igazgató 70 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Calea Ruinilor 6. sz. gyász háztól. (Erdélyi „Concordia“.)

Robinson angol repülőkapitány, aki Chamberlaint Londonból Németországra vitte repülőgépjén, Bristol felett, — mint megirtuk, — szerencsétlenül járt és meghalt.

BEKULDOTT HIREK

A tordai Magyar Kaszinó ünnepi társas vacsorája. Torda. Saját tud. Minden tekintetben szépen sikerült András-napi ünnepi társas vacsorát rendezett a 120 éves, szépmltu tordai Magyar Kaszinó, amelynek termei ez alkalomra zsufolásig megteltek, családias, meghitt hangulatban szórakozó közönséggel. Az ünnepi est önkéntes adományai a tordai Magyar Kulturház javára szép összeget eredményeztek.

A Szociális Misszió jótékony teái. Torda. Saját tud. A szegény gyermekek karácsonyi felruházása javára ismét igen szépsikerű tea-estélyt rendezett a tordai Szociális Misszió a Magyar Iparosgyűlés szépen díszített nagy termében. A teán Reményi Margit szavadóművész gyönyörködtette a közönséget. Tea után az ifjuság tárcsa a reggeli órákig tartott.

A szegény gyermekek ruhasegélye. Torda. Saját tud. A tordai társadalmi, egyházi, kulturális és sport-egyletei most karácsony előtt a Krisztusi szeretet jegyében nemes lendülettel fogtak össze, hogy minél több szeretet-adományt gyűjtsenek össze a rongyos iskolás gyermekek karácsonyi felruházása javára. E szépcélú akcióból lelkes buzgalommal veszi ki a részét a rendkívül agilis és népszerű „Uranus” sport egylet is és a jótékony célra minden vasárnap igen szépsikerű tea-délutánokat rendez, amelyet az ifjuság szolid táncmulatsága s az Uranus kitiűő zenekarának zenéje fűszerez. Ezek az Uranus-teák Tordán annyira népszerűek, hogy a legutóbbi teán már oly nagyszámu közönség jelent meg, hogy az Uranus helyiségének tágas termeibe sokan be se fértek.

A Szent Erzsébet Társulat orsovai szervezete szép műsoros Szent Erzsébet ünnepélyt rendezett Meiszner N. és Schronk Vilma nővér közreműködésével, akik az ünnepélyt lélekemelő beszédükkel gazdagították. Előadásra került a társulat orsovai igazgatója Kleitich József plébános által szerzett „Szent Erzsébet hatalma” című nagyon kedves tartalmú és az orsovai Leányklub által szép sikerrel előadott színmű. A műsort Gyűjtő Mária és Biacsy Sándor egy-egy szép vallásos jelleű szavalattal, a Szent Erzsébet leányklub pedig énekszámokkal egészítette ki a műsort.

Színes pósta

HAVASI MEDVÉK GARÁZDÁLKODÁSA.
A boszniai Kievo község határában nagy rémületet keltett a munkások között két havasi medve jelentkezése. A garázdálkodó vadak néhány nap alatt tíz tehenet felfaltak. A bosnyák parasztok fegyveres csapatokat szerveztek a medvék kiirtására. A két medve a feljűk rohanó parasztok elől nem hátrált meg, hanem követ dobáltak vissza támadókra oly szaporán, hogy a parasztok jobbnak látták elmenekülni.

VIPERAFÉSZEK EGY ISKOLA ALATT.
Gruda Trebinje melletti községben bizonytalan időre be kellett zárni a község egyetlen népiskoláját, mert a tantermeket valóságos viperáradat lepte el. Bár többnapos vadászat alatt egész sereg viperát vertek agyon, mindig újabb és újabb csúszó-mászók lepték el az öreg, roskatag épületet, úgyhogy végül is az iskola bezárása s az iskolaépület esetleges lebontása mellett kellett dönteniük a hatóságoknak. Az iskola lebontása azért válik szükségessé, mert minden valószínűség szerint a roskatag épület alatt számtalan viperafészék található.

TIZENEGYEZER HETILAP JELENIK MEG AMERIKÁBAN.

Az amerikai újságkiadók szövetségének kimutatása szerint az U. S. A. területén 221 napilap szüntette be megjelenését. Ennek ellenére azonban az angol nyelven megjelenő amerikai lapok száma 2100, ami még mindig igen jelentékeny mennyiség. Az amerikai hetilapok száma 11.000. Az amerikai napilapok összpéldányszáma 41 millió. Ebből 15.6 millió jut a reggeli lapokra, 25.8 a déli és az esti lapokra. A hetimagazinok összpéldányszáma 21 millió.

118 ÉVES VETERÁN A LENGYEL KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKTŐL KÉRT SEGÉLYT.

A varsói királyi palotában jelentkezett egy öreg ember s azt kérte, bocsássák Mocicki államelnök elé, mert segítséget akar kérni tőle. Kiderült, hogy a segélykérő 118 éves, Stepus Jánosnak hívják és Rodnik községből gyalog tette meg a hosszú utat Varsóig. Irataiból kitűnt, hogy húsz éves korában az orosz hadseregben szolgált, résztvett az 1873-iki lengyel felkelésben és már csaknem száz éves volt, amikor a világháború idején több igen fontos szolgálatot tett a lengyel légiónak. Hosszú életében két keze munkájával tartotta el magát, de most már, hogy végkép elaggott, kezei reszketőssé váltak és munkaképtelen lett. Ezért jött tehát szülőfalujából Varsóba, hogy életjáradékot kérjen a lengyel államfőtől.

A VILÁG LEGMAGASABB EMBERE.

Stettinben él a világ legmagasabb embere. Myllyne-nek hívják. — nemzetisége: finn. Foglalkozása: artista. Elmondhatja magáról, hogy a nagyságából él. Magassága 2 méter 51 centiméter. A világ legmagasabb embere újságírók előtt érdekes adatokat közölt saját személyéről. Elmondotta többek között, hogy 62-es cipőt hord, egy-egy öltönyéhez 6 és fél méter szövetre van szüksége. Szállodai szobájában különleges fekhelyet kellett készíteni számára. Két ágyneműt kellett elhelyezni egymás mellé s az óriás azokon keresztben fekszik. Az óriás a szállodai szoba ajtaján is csak úgy tudott bemenni, hogy erősen meghajolt, mert az ajtófélfá csak a melléig ért. Az óriás artista elmondotta még, hogy édesapja 190 centiméter magas volt, nagyanyja 202 centiméter. Végül eldicsekedett azzal, hogy ismeri egy riválisát, akivel legutóbb Svájcban találkozott, de ez csak az orra hegyéig ért neki. Myllyne óriás egyébként 29 éves. Testsúlya 76 kiló.

A SKUTARI TÓBAN ÉL A LEGTÖBB HAL.

Az albániai Skutari tóban él a legtöbb hal. Ezt állapította meg egy albán német tudományos társaság, amely hosszú idő óta tanulmányozza a kérdést és pontos mérésekkel kimutatta, hogy a Skutari tó halbőségéhez hasonló tó sehol a világon nem található. Az albán halászok annyira kihasználják a tavat, hogy a tó halállományának már régen ki kellett volna pusztulnia. Ennek ellenére a Skutari tó halbősége nem csökkent. Megállapították, hogy Európa valamennyi halfajtája tömegtelen mennyiségben található a Skutari tóban, amelynek halászását az albán állam monopóliummá minősíti a közeljövőben.

SPORT

A Venus az őszi bajnok

Pontot adott le a Venus a Tricolor ellen. Az UDR rávert a Juventusra, a Sportul Studentese a Kinizsire

Vasárnap bonyolították le a Nemzeti Bajnokság A) ligájába az utolsó forduló. Tavaszig tehát szünetelnek a bajnoki küzdelmek. Az utolsó forduló eseménye, hogy a Tricolor pontot rabolt a Venustól, amely három pontos előnnyel fordult a tavalyi bajnoki Ripensia előtt. A „másodrangadón” az AMTE győzött, de rosszabb gólaránnyal, a Kárpát FC így is megelőzte. A nagybányai csapat harmadik helye és ebben az évben felmutatott eredmény kitűnő teljesítmény. Az utolsó helyen a Gloria fekszik mivel az UDR nagy meglepetésre legyőzte a Juventust és így két hellyel ugrott előre.

A forduló részletes eredményei a következők:

AMTE—Kárpát FC 3:0 (2:0)

Arad, 3000 néző, bíró dr. Russu. Nagy lendülettel játszott és jó csatárjátékkal győzött a helyi csapat. Góllövők: Bernmoser (2) és Batrin.

Ripensia—Gloria 3:2 (1:0)

Temesvár, 2000 néző, bíró Tica Iliescu. Nagy küzdelem után győzött a bajnokcsapat. A Gloria fiataljai jól megállták a helyüket. Góllövők: Dobay (2) és Binidea illetve Tritz és Marianuti.

Sp. Studentesc—Kinizsi 4:1 (0:0)

Bucuresti, 3000 néző. Rosszul és határozatlanul játszott a temesvári együttes, főleg a máso-

dik féldőben. Góllövők: Schuler, Popescu, Stefanescu és Marinescu illetve Klimek (11-esből).

UDR—Juventus 2:1 (0:1)

Resica, 1000 néző, bíró Muresan. Mindvégig az UDR volt támadásban, a győzelmet megérdemelte. Különösen Zeiszik vált ki. Góllövők: König és Zeiszik illetve Korony.

Tricolor—Venus 2:2 (1:1)

Ploesti, 3000 néző, bíró Kroner. Lelkesen játszott a hazai csapat, a döntetlent megérdemelte. A bíró lesállítás címen nem adott meg két gólt a Venusnak. Góllövők: Mosko és Pop, illetve Dunăreanu és Humis.

Rapid FC—Victoria 2:1 (1:1)

Bucuresti, 6000 néző, bíró Bartolomeu. Egyenrangú ellenfél volt a Victoria, de csatárai lövését nem kisérté szerencse. Góllövők: Barátky és Bogdan illetve Capusan.

Az őszi bajnoki évad befejezése után a táblát így fejt:

1. Venus	11	7	4	—	26: 9	18
2. Ripensia	11	6	3	2	30:21	15
3. Kárpát FC	11	5	3	3	18:16	13
4. AMTE	11	5	2	4	25:25	12
5. Sp. Studentesc	11	5	2	4	18:19	12
6. Rapid FC	11	4	3	4	16:11	11
7. Victoria	11	5	—	6	22:17	10
8. Juventus	11	5	—	6	22:18	10
9. Kinizsi	11	3	3	5	25:27	9
10. UDR	11	2	4	5	10:17	8
11. Tricolor	11	3	1	7	9:24	7
12. Gloria	11	2	3	6	13:23	7

A B) ligában

A TMAC és a Maros végeztek az első helyen

Vereséget szenvedett a NAC Craiova

A B) liga csoportjaiban is befejezték az őszi évad bajnoki küzdelmeit. Az északnyugati alcsatályban a marosvásárhelyi Maros, a nyugati alcsatályban pedig a temesvári TMAC egyformán 16-16 ponttal végeztek az első helyen. A Marosnak négy pontos előnye van tavaszra, de a TMAC-ot erősen szorongatja a Rovine Grivita és a Jiul.

Vasárnap játszották le a hátralévő két mérkőzést.

Craiova: Rovine Grivita—NAC 2:0 (0:0). A nagyváradi csapat aligha hozhatja már be tavasszal a TMAC hat pontos előnyét.

Temesvár: TMAC—Piski CFR 2:0 (0:0). Hat gólt rúgtak a temesváriak, de a bíró csak kétet ítélt meg.

A két alcsatály táblázatának állása a következők:

Nyugati csoport:						
1. TMAC	9	8	—	1	32: 9	16
2. Rovine Grivita	9	7	—	2	20: 8	14
3. Jiul	9	7	—	2	22:11	14
4. NAC	9	5	—	4	30:14	10
5. Vulturii	9	5	—	4	21:23	10
6. CFR Piski	9	4	—	5	11:13	8
7. Craiu Jovan	9	4	—	5	17:20	8
8. Minerul	9	3	—	6	17:16	6
9. Solmi	9	1	1	7	9:34	3
10. Unirea MV	9	—	1	8	5:35	1

Északnyugati csoport:						
1. Maros	9	8	—	1	32: 8	16
2. Universitatea	9	5	2	2	12: 7	12
3. Sodronyipar	9	5	2	2	16:11	12
4. HTV	9	5	—	4	12:18	10
5. Crisana	9	3	4	2	9: 7	10
6. Olimpia	9	3	1	5	7:12	7
7. Tricolor	9	2	3	4	12:12	7
8. Törekvés	9	3	—	6	11:20	6
9. Monopol	9	1	3	5	12:19	5
10. Victoria	9	1	3	5	6:19	5

Zolyomi legyőzte Hovring Európa bajnokot. Brüsszelből jelentik: Az UTE uszói Antwerpenben vendégszerepeltek. A 100-es gyorsúszás nagy meglepetést hozott. Zolyomi 1 perc 00.4 mp-es idővel legyőzte Hovring Európa bajnokot, aki nekedeje 1 perc 00.8 mp. volt

Osszeállították a Csehszlovákia ellen kiálló román válogatottat

Bucurestiből jelentik: A szövetségi tanács tegnap este Marinescu tábornok alnökelete alatt tartott ülést. A gyűlésen kijelölték azt a 16-os keretet, amelyből összeállítják a Prágában kiálló román nemzeti tizenegyet. A keret a következők:

Kapusok: Dávid és Szadovszky.

Hátvédek: Sfera, Bürger, Albu.

Fedezetek: Vintila, Eisenbeisser, Demetrovics, Szaniszló.

Csatárok: Bindea, Ploesteanu, Barátky, Bodola, Praszler, Reiter és Orza.

A csapatot Capatana és Brezoianu vezeti és velük utazik Steinach, mint szövetségi edző. Jól értesült körök szerint Prágában a következő csapatot fogják szerepeltetni: Dávid — Bürger, Albu — Vintila, Eisenbeisser, Demetrovici — Bindea, Ploesteanu, Barátky, Bodola, Praszler. Nagy esélye van Reiternek is a balszélső posztján.

Magyarországon az Ujpest szerezte meg az őszi elsőséget

Budapestről jelentik: A magyar Nemzeti Bajnokság utolsó fordulójában a Hungária és a Ferencváros leadott egy-egy pontot, így az Ujpest az őszi bajnok. Az őszi táblázat a következő: Ujpest 21, Ferencváros 21, Hungária 21, Kispest 15, Phöbus 13, Szolnok 13, Budapest 13, Nemzeti 12, Szeged 12, Szürketaxi 11, Elektromos 9, Bocskai 7, Zugló 4, SSE 4 pont.

Az utolsó forduló eredményei:

Ujpest—Nemzeti 4:0 (0:0)

Hungária—Kispest 3:3 (1:1)

Ferencváros—Phöbus 4:4 (2:1)

Budapest—Zugló 3:1 (2:1)

Szeged—Szürketaxi 2:2 (2:0)

SSE—Szolnoki MÁV 2:1 (2:0)

Elektromos—Bocskai 1:1 (0:0)

LEGUJABB

A lengyel-cseh határmegállapítás újabb nehézségei

A lengyelek a tátralomnici fürdővidékre is igényt tartanak. Véres összeütközések a javorinai határátvételnél

Pozsonyból jelentik: A szépassági németek lapja, a „Kaarpaten Post“ vasárnapi számában érdekes cikket közöl. Eszerint a napokban Tátralomnic fürdőhelyen gépkocsi állt meg, amelyből a lengyel határmegállapító bizottság tagjai szálltak ki. A bizottság vezetője, egy lengyel tiszt, közölte a fürdőigazgatósággal, hogy a tátrai fürdők egy része Lengyelország felségjoga alá kerül. Mivel mindezt a hirt mindenki csodálkozással fogadta, a tiszt térképet vett elő és azon megmutatta a lengyel-cseh határmegállapító bizottság által megvont új határvonalat. Eszerint a Csorbató, a poprádi-tó, Felső- és Alsóhági, valamint az ott nemrég épült sanatorium is, a tátrai autótut nagyrészevel Lengyelországhoz kerül.

A lap kiderítette ennek az átcsatolásnak rendkívül érdekes történetét is. Megállapította, hogy Sidor képviselő, aki néhány héttel ezelőtt a szlovák kormány megbízásából Varsóban járt, megállapodást kötött a lengyel kormánnyal, hogy a Tátralomnic levő Hohenlohe hercegi birtokot Szlovákia átadja Lengyelországnak. Sidor azonban úgy tudta, hogy ez a terület csak a Javorinát foglalja magában. Afelől azonban tájékozatlan volt, hogy Hohenlohe hercegnek a Tátra déli lejtőjén is nagy birtokai vannak. Ennek a tájéko-

zatlanságnak lett azután a következménye, hogy Szlovákia a Tátra egy részét is elvesztette.

Prágából jelentik: A Cseh Távirati Iroda megerősíti, hogy a lengyel csapatoknak az újban átadott szlovák területekre való bevonulása közben véres összeütközések történtek a demarkációs vonal ellentétes értelmezése miatt. Csacánál két lengyel katona életét veszítette. Javorina elfoglalása közben pedig a visszavonult cseh csendőrség golyói Rahó lengyel őrnagy életét oltották ki és egy altisztet súlyosan megsebesítettek.

A véres incidensek miatt a prágai lengyel követ azonnal tiltakozott a cseh kormánytól és bejelentette, hogy kormánya levonja a legmesszebbmenő következtetéseket, ha a cseh kormány nem ad megfelelő elégtételt. A cseh külügyminisztérium sajnálkozását fejezte ki a történet felett és kijelentette, hogy nagyfontosságot tulajdonít a békés elintézésnek és ezért azonnali érélyes vizsgálatot indít az esetek tisztázására.

A lengyel csapatok egyébként vasárnap birtokba vették azokat a területeket, amelyeket a november 25-iki egyezmény által a csehek Lengyelországnak átengedtek. A végleges határokat november 30-ig fogják megállapítani.

Az első szlovák parlament

December 8-ikán lesznek a választások. — Három német és két magyar jelölt a kormányparti listán

Pozsonyból jelentik: Szombaton éjszaka falragaszok jelentek meg a város utcáin. Ezen a szlovák kormány közölte, hogy december 8-ikára kiírta a tartományi képviselő választásokat. A közlemény szerint minden jelöléshez legalább száz ajánlás szükséges. Az ajánlásokat a hirdetmény szerint már vasárnap déli 12 óráig be kellett volna adni és minden aláírást a törvényszéken, vagy közjegyző által kellett volna hitelesíteni.

A Tisó-kormánynak ez az intézkedése nagy meglepetést keltett. Teljeséggel lehetetlen volt ugyanis, hogy szombaton éjszakától vasárnap déli 12 óráig, különösen a vidéken száz ajánló aláírást összelehesen gyűjteni. Szlovákiában, még azt sem tudják, ki választó és ki választható. A cseh-magyar vegyesbizottság, mely az állampolgársági ügyeket szabályozza, még mindig nem hozta meg határozatait és így azt sem lehet tudni, kinek van választói joga Csehszlovákiában. De egyébként is sem a törvényszékek, sem a közjegyzőségek nem dolgoznak vasárnap és így az ajánlók aláírását nem lehetett hitelesíteni.

Ilyenformán csak egyetlen jelölő ívet nyújtottak be: a kormány listáját. Ezen száz jelölt neve szerepel és köztük vannak a szlovák néppárt, a németpárt és az egyesült magyar párt jelöltjei is. A „Pozsonyi Új Hírek“ szerint 60 tagja lesz a tartomány-gyűlésnek, kik közül 55 szlovák, három német és két magyar képviselőnek ad helyet a kormányparti listája.

A VISSZAMARADT MAGYARSÁG HELYZETE.

Nyitráról jelentik: Az Egyesült Magyar Párt Nyitra város és megyei szervezete gróf Eszterházy János elnöke alatt ülést tartott. Ezen Eszterházy beszédet mondott, melyben a Szlovákiában maradt magyarság helyzetét ismertette.

— Nincs különösebb ok a kétségbeesésre — mondotta —, mert az itt maradt magyarok jogai a legmesszebbmenőleg biztosítva lesznek. A nemzetiségeket elnyomó politikának vége van. A szlovák miniszterelnökség mellett rövidesen magyar ügyosztályt állítanak fel, a kisebbségek élete feletti ellenőrzést pedig külön nemzetközi bizottságokra ruhazzák.

Aztán Eszterházy annak a véleményének adott kifejezést, hogy a választások során a felvidéki magyarságnak számarányának megfelelő mandátumot kell, hogy kapjon.

A belpolitika alakulása Magyarországon

Az Imrédy-kormány többsége az országgyűlésen is biztos lesz

Budapestről jelentik: Belpolitikai körökben úgy tudják, hogy a jelenlegi Imrédy-kormányban nem következik be semmiféle személyi változás. Csupán arról vannak most hírek forgalomban, hogy Kánya Kálmán külügyminiszter, akit a legutóbbi nemzetközi események kimerítettek, hosszabb időre pihenő szabadságra megy.

A Nemzeti Egységpárt kedden este tartja meg értekezletét, amelyen a miniszterelnök a maga legközelebbi terveiről nyilatkozik. A kormányhoz közelálló „Esti Újság“ azt jelenti, hogy az Imrédy-kormány számára az országgyűlési többség biztosítva van olyan formában, hogy a pártból kilépett képviselők konstruktív csoportja a pártba visszalép, akár úgy hogy különállását megőrizve, megszavazza Imrédy javaslatait.

Az országgyűlés egyébként december elsején ül össze ismét. Ekkor folytatja a miniszterelnök bemutatkozó beszéde feletti vitát, azután országgyűlési határozattal behívják a felvidéki magyarság képviselőit.

Fizetik a nyugdíjakat Nagyváradon

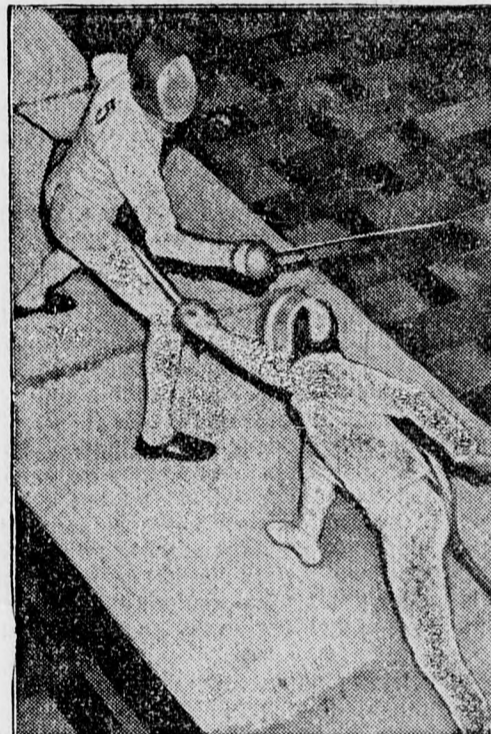
A nagyváradai pénzügyigazgatósághoz megérkezett a novemberi nyugdíjak kifizetésére vonatkozó kiutalás. A pénzügyigazgatóság nyugdíjigyszóllya hétfőn azonnal megkezdte a nyugdíjak fizetését az alábbi sorrendbe: Hétfőn 1-től 1000 sorszámgig, Kedden 1001-től 2000-ig, szerdán 2001-től kezdve fizetik az összes nyugdíjakat.

A nyugdíjasok vigyék magukkal állampolgársági igazolványaikat is, mert anélkül nem kapják meg a nyugdíjukat.

Pyrow Rómában

Rómából jelentik: Pirow délafrikai hadügyminiszter, aki a különböző európai államokban tárgyalt a gyarmati kérdésben, Berlinből jövet vasárnap este Rómába érkezett. Pirow hétfőn délelőtt Cianoval tárgyalt, délután pedig Mussolininél volt kihallgatáson és később az olasz pénzügyminiszterrel tanácskozott.

Politikai körökben úgy tudják, hogy Pirow december elsején Brüsszelbe érkezik. Itt a Belgakongó és Délafrika közötti légi kapcsolatokat fogja megbeszélni.

A napokban zajlott le Stockholmban a német-svéd vívóverseny, amit a svédnek 13:11 arányban nyertek meg. Ez a kép Schoene (német) és Kyllenstierna (svéd) egy szép asszjáról készült.

Apróhirdetések

Lakás

szavanként 3 lei

2 szobás

előszobás lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Barrierj 5. szám. Pozany-telep.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Keresek

forgalmas helyen készpénzért jövedelmező házat, millió körül. Horváth ingatlaniroda. Nagyvárad, Bulv. Regale Ferdinand 16.

Eladó

3 szobás, hallos lakás, konyhával, éléskamrával, pincelakással, mellékhelyiségekkel és kerttel. Nagyvárad, Str. N. Zigre 47.

Mézet,

vajat, gyógybort Jó Lajos üzletből vásároljon. Nagyvárad, Str. Tache Jonescu 24.

Allást nyec

szavanként 2 lei

1-ére

szobalány jó bizonyítvánnyal felvétetik. — Nagyvárad, Str. Ciorgariu 30. szám.